

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/83/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114211233
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114211233.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Škraba a JUDr. Jozefa Engela v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 26429705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36864421, proti žalovanej: G. W., nar. XX.X.XXXX, R. XXX XX O., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42362962, zastúpeného advokátom JUDr. Patrikom Podhorským, so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 321,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 11C/161/2014-52 zo dňa 30.1.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol a ktorým rozhodol, že ostatní účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

M e n í rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov prvostupňového konania.

Účastníkom n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalobcu zaviazal nahraďiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 65,88 eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Ostatní účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca tlačivom A - návrhom na uplatnenie pohľadávky (vzor je prílohou nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 8614/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu) žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 321 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 321 Eur od 21.10.2010 zaplatenia, 6% ročného úroku zo zmenkovej sumy 321 Eur od 4.1.2011 do zaplatenia a napokon žiadal priznať aj zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zmenkovej sumy, teda 1,07 Eur. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 15.3.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Do textu zmenky bol poňatý záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu 321 Eur spolu s 0,25% denným úrokom od 21.10.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ z nej nič nezaplatil. Keďže zmenková istina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Súd mal za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre použitie nariadenia Európskeho parlamentu a

Rady (ES) 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Po doručení vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súdu, jeho kópiu aj s prílohami a vzorovým tlačivom C na odpoveď súd doručil žalovanej, ktorá túto zásielku prevzala 16.9.2014, nijakým spôsobom však na ňu nereagovala. Do konania však vstúpil vedľajší účastník, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobca pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka, keďže si bol vedomý, že nadobúda zmenku od spoločnosti, ktorá poskytuje úvery spotrebiteľom a zároveň, že tento pôvodný majiteľ zmenky nemôže zmenky uplatniť, keďže by tým porušil zákon. Poukázal pritom na § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a vyslovil názor, že súd by sa mal zaoberať kauzálnymi vzťahmi pôvodného zmenkového veriteľa a žalovanej. Uviedol, že v súvislosti s poskytnutím úveru od spotrebiteľa sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Zmluva o spotrebiteľskom úvere navyše nemá obligatórne náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje vymáhať zmenkový úrok 0,25% denne, čo je 91,25% ročne. Takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť podľa § 39 OZ v spojení s § 3 ods. 1 OZ. Zdôraznil, že spotrebiteľovi sa musí poskytnúť ochrana pred neprijateľnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Poukázal na to, že dohoda o vyplňovacom práve zmenky je v zmysle § 53 ods. 1 neprijateľnou podmienkou a preto ako taká je neplatná s poukazom na § 53 ods. 5 OZ. Súd postupoval v zmysle čl. 5 ods. 1 nariadenia a nariadil vo veci ústne pojednávanie, pretože to považoval za potrebné v súvislosti s posudzovaním vyplňovacieho práva na zmenku ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskom právnom vzťahu, ktorý nepochybne vznikol medzi pôvodným veriteľom obchodnou spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. a žalovanou. Súd teda vykonal dokazovanie

písomnými vyjadreniami žalobcu a vedľajšieho účastníka, zmenkou zo dňa 15.3.2010, úverovou zmluvou zo dňa 15.3.2010 a zistil, že dňa 15.3.2010 bola uzavretá písomná úverová zmluva č. 808800057, ktorou veriteľ - Pohotovosť, s.r.o. poskytol úver vo výške 200 Eur žalovanej ako fyzickej osobe. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť vo výške 396 Eur 12 mesačnými splátkami po 33 Eur počnúc dňom 16.4.2010. V zmluve nie je uvedený ani úrok, ani RPMN, len poplatok vo výške 196 Eur. Žalovaná dňa 15.3.2010 vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jej záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o. sumu 321 Eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 21.10.2010. Predmetná zmenka bola žalovanou vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkami „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. indosovala zmenku na rad žalobcu. Listina má znaky vzorového tlačiva, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, jeho podpis. Zmenková suma vyjadrená číslom aj slovami a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku sú v listine uvedené odlišným tlačeným písmom ako zvyšok vzorového tlačiva. Súdu bolo z jeho činnosti známe, že k vyplneniu zmenky došlo na základe bodu 13 VÚP pôvodného veriteľa, ktorý obsahuje dohodu o vyplnení zmenky. V ňom sa uvádza, že: „na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúcej z úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystaviteľ vystavil dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavených zmeniek zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Remitent má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane dlh splatný okamžite, tj. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, keď v zmysle bodu 4 týchto podmienok sa stal splatný celý dlh.“ Predmetom konania je spor zo zmenky. Súd preto predovšetkým skúmal, či zmenka spĺňa náležitosti v zmysle zákona č. 191/1950 Zb. (zmenkový a šekový zákon, ďalej len „zž“) a dospel k záveru, že zmenka spĺňa formálne náležitosti § 75 citovaného zákona. Napriek záveru o splnení formálnych náležitostí platnej zmenky súd podrobil súdnej kontrole aj dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcej z článku 14 VÚP remitenta. Konštatoval, že pri uzatváraní príslušnej úverovej zmluvy a v súvislosti s ňou aj vystavenie zmenky ide o spotrebiteľský právny vzťah a preto aplikoval aj normy na ochranu práv spotrebiteľov. Úverovú zmluvu, na zabezpečenie ktorej bola vystavená predmetná zmenka posúdil podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade od 1.1.2010 do 10.6.2010). Bol toho názoru, že spotrebiteľovi sa musí poskytnúť

ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Stále je totiž potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Vychádzajúc z tohto princípu preto pri kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami žalovanej musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa. Dohodu o vyplňovanom práve zmenky súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 1 OZ. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti, ktoré sú uvedené v § 4 ods. 2 písm. g/, h/, i/,j/ zákona č. 258/2001 Z.z., čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje aj vymáhať zmenkový úrok 0,25% denne, čo je ročne 91,25%. Nepochybne takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§ 39 OZ v návaznosti na § 3 ods. 1 OZ). Dohoda o vyplňovanom práve zmenky bola uvedená vo VÚP, teda formulári, ktorý spracoval právny predchodca žalobcu a žalovaná nemala možnosť ich ovplyvniť. Nepochybne teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom (či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre dôsledok chýbajúcich obligatórnych náležitostí zmluvy). Uvedená zmluvná podmienka je teda neplatná s poukazom na § 53 ods. 6 OZ. Ak je neplatná dohoda o vyplňacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Tento záver možno prijať aj vzhľadom na právny záver vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR 4Obo 161/2007 zo dňa 6.5.2008. Najvyšší súd v danom prípade mal za to, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku. Dohodu o vyplňacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú aj pre obchádzanie zákona (§ 39 OZ). O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch dôsledkom čoho je, že žalovaná by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup žalobcu nemôže požívať právnu ochranu (§ 3 ods. 1 OZ) a keďže žalobca si uplatnil právo výslovne zo zmenky a tú súd považoval za neplatnú, jeho žalobu zamietol. Ako ďalší dôvod zamietnutia žaloby súd uviedol, že k vystaveniu zmenky došlo navyše aj v rozpore so zákonom, konkrétne § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. Podľa tohto ustanovenia v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje plniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplatenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práva zo zmenky. Toto ustanovenie platí od 1.1.2008, teda platilo aj v čase vystavenia tejto zmenky. Podľa neho pri zabezpečovacej zmenke (čo je aj tento prípad) zmenková suma v čase vyplnenia zmenky nesmie presiahnuť aktuálnu výšku nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého úveru. V danom prípade žalovanej bol poskytnutý úver 200 Eur, z čoho 30% je 60 Eur. Zmenka by

teda mohla byť vystavená len na sumu 260 Eur, vystavená však bola na 321 Eur. Zmenka je preto v rozpore so zákonom a preto s poukazom na § 39 OZ je absolútne neplatným právnym úkonom. Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca a vedľajší účastník, žalobca však bol v konaní neúspešný a preto náhrada trov konania bola priznaná len vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej, ktorá bola vo veci úspešná. Priznaná bola náhrada trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby a to prevzatie a prípravu zastúpenia a písomné vyjadrenie vo veci. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby s poukazom na § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. činí 24,90 Eur a pripočítaný bol aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 8,04 Eur.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Keď súd uvádza, že vykonal dokazovanie, oboznámil sa s úverovou zmluvou, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, tak takéto dokazovanie listinami navrhovateľ nenavrhol. Dokazovanie

v sporovom konaní je ovládané prejednávacom zásadou, tak súd mal vychádzať len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonávať len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. V danom prípade súd mal vychádzať len zo zmenky, ktorej originál bol doložený. Odporca mohol vzniesť len námietky vo vzťahu k zmenke aj z dôvodu platnej koncentračnej zásady. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu odporcu, vykonal ďalšie dokazovanie. Súd ako nesporné považoval uzavretie zmluvného vzťahu medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., a dlžníkom a vyplnenie zabezpečovacej zmenky. To nebolo tvrdené ani jedným z účastníkov konania. Súd dospel na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov k nesprávnej právnej interpretácii právnych predpisov a práva EÚ.

Súd posudzoval platnosť dohody o vyplnení zmenky. Žalobca poukazuje na to, že uplatňuje právo zo zmenky, pričom zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Nemožno ju spájať či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Súd ignoroval aplikáciu príslušných ustanovení zákona o zmenkách č. 191/1950 Zb., pričom podľa ustanovenia § 17 zmenkového zákona, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo predošlým majiteľom okrem toho, ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť odporca, tým menej tak môže činiť súd. Kto je žalovaný zo zmenky, môže vznášať proti zmenkovým nárokom určité námietky, avšak oprávnenosť týchto námietok musí preukázať. Dôkazné bremeno je na povinnom, nie na navrhovateľovi. Pri kauzálnych námietkach nie je možné prenášať dôkazné bremeno z odporcu na navrhovateľa. Aj podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 1839/2000 zmenka je v právnej teórii obvykle definovaná ako dlžnícky dokonalý cenný papier, ktorý za predpokladu splnenia prísne formálnych náležitostí vzniká priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný záväzok určitej osoby zaplatiť majiteľovi zmenky v určitom mieste a čase stanovenú peňažnú sumu. Zmenkový záväzok je pritom celkom samostatne oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom jeho vzniku. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť a nezávislosť zmenkového záväzku, nie je možné hovoriť o tom, že je zmenka zmenkou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Uplatnená zmenka v konaní má zákonom predpísané náležitosti a jedná sa o platnú zmenku. Nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný.

Keď súd posudzoval zmenkový úrok 0,25 %, vychádzal z toho, že je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca opätovne poukazuje na to, že zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný záväzok určitej osoby zaplatiť majiteľovi zmenky, teda zmenkový záväzok je nesporný. Zmenkový nárok má byť priznaný o to viac, že odporca žiadne námietky voči uplatnenej zmenke vôbec neformuloval.

Vo vzťahu k trovám vedľajšieho účastníka uviedol, že vedľajší účastník reálne nevykonal žiadnu aktivitu na ochranu odporcu, len inicioval vstup do konania, preto mu nie je možné priznať náhradu trov konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca žiada zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a návrhu vyhovieť v celom rozsahu a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník. Vo svojom písomnom vyjadrení z 30.9.2015 uviedol, že napadnutý rozsudok je vecne správny a náležite odôvodnený. Preto navrhuje, aby bol odvolacím súdom potvrdený, a aby mu bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1, 3, 4, 5 a § 214 ods. 2 O.s.p.).

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote termín verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke súdov SR (§ 211 ods.2, § 156 ods. 1, 3 O.s.p.). Odvolací súd mal na zreteli i to, že v súlade s článkom 17 ods. 1 Nariadenia, Slovenská republika informovala Komisiu o tom, že na základe procesného práva Slovenskej republiky, bude možné v súlade s článkom 17 Nariadenia, podať opravný prostriedok „odvolanie“ (§ 201 a nasl. O.s.p.) na „krajské súdy“. V odvolacom

konaní začatom podaným odvolaním podľa článku 17 Nariadenia rozhoduje odvolací súd Slovenskej republiky podľa procesného práva Slovenskej republiky (článok 19 Nariadenia).

Čo sa týka uplatneného nároku, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Potvrďuje rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol, ako aj vo výroku ktorým rozhodol, že ostatní účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

Pokiaľ sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo výroku o zamietnutí žaloby, vychádza z toho, že v konaní je uplatnené právo zo zmenky vystavenej žalovanou dňa 15.3.2010 na sumu 321 eur s dohodnutým úrokom 0,25

% denne od 21.10.2010, ktorá zmenka bola vystavená žalovanou ako vlastná zmenka. Súd zamietol návrh žalobcu napriek tomu, že zmenka je cenným papierom a nie je potrebné skúmať hospodársky dôvod (kauzu) vystavenia zmenky. Súd ale musel pri hodnotení nároku poskytnúť ochranu žalovanej ako spotrebiteľovi z predchádzajúcej úverovej zmluvy uzavretej medzi pôvodným majiteľom zmenky spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., a žalovanou. Malo ísť o zabezpečovaciu zmenku k úverovému vzťahu. Zmenka má odkaz na číslo úverovej zmluvy: 808800057 a bola vystavená pri úverovej zmluve zo dňa 15.3.2010. Zmenka bola vystavená ako blankozmenka, pričom v úverovej zmluve a jej Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 14 je tzv. Dohoda o vyplnení zmenky. Blankozmenka je druh zmenky, ktorá nie je v celom rozsahu vyplnená. Ide o listinu, ktorá je zámerne vydaná v nehotovej forme, pričom je udelené právo nadobúdateľovi zmenky na vyplnenie zmenky. Podstata tohto vyplňovacieho práva spočíva v oprávnení majiteľa blankozmenky svojimi úkonmi, t. j. doplnením chýbajúcej časti premeniť nehotový zmenkový záväzok na skutočný cenný papier, t.j. na úplnú zmenku. Vyplňovacie zmenkové právo nie je vecným právom vyplývajúcim z vlastníctva zmenky, ale ide o zvláštne so zmenkou tesne súvisiace právo, ktoré prislúcha majiteľovi zmenky. Nie je to právo obligačné, ale je to špeciálne majetkové právo. Toto právo sa zakladá na dohode medzi osobou, ktorá zmenku podpísala a osobou, ktorá zmenku preberá. Osoba, ktorá je zo zmenky zaviazaná môže prípadne činiť námietky, že zmenka bola vyplnená odlišne od dohody o jej vyplnení. Ak zmenka bola vyplnená v rozpore s dohodou, je potrebné preukázať majiteľovi, že nadobudol zmenku v zlej viere alebo že sa pri jej nadobúdaní previnil hrubou nebanlivosťou. Okresný súd spochybnil platnosť uzavretia dohody o vyplnení zmenky vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Obsah takejto dohody nemohol dlžník žiadnym spôsobom ovplyvniť. Samotná dohoda vykazuje znaky zjavnej neurčitosti a nezrozumiteľnosti z hľadiska vyplnenia zmenkovej sumy. Navyše, zmenková suma bola zvyšovaná o 91,25 % úroky ročne zo sumy z hľadiska dojednaného zmenkového úroku 0,25 % denne + 6 % postihový úrok z tejto zmenky podľa § 48 ods. 1 bodu 2 zmenkového zákona č. 191/1950 Zb., kde majiteľ môže postihom žiadať 6 % úrok odo dňa zročnosta. Dohodnutý zmenkový úrok 0,25 % denne, čo pri 91,25 % ročne znamená úžeru. Takémuto úroku nie je možné priznať ochranu, preto možno povedať, že dojednanie o platení zmenkového úroku vo vlastnej zmenke je neplatné a v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Potom vystavená zmenka je bez platnej dohody o platení zmenkového úroku. Preto žalobcovi nie je možné priznať uplatnený 6 % úrok vyplývajúci zo zmenky, ak vôbec nedošlo k platnému dojednaniu zmenkového úroku priamo vo vystavenej zmenke.

Odvolací súd sa priklonil k záverom súdu prvého stupňa, že z hľadiska doterajšej praxe a vedomostí odvolacieho súdu je nesporné, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., pri poskytovaní úveru dala dlžníkom podpisovať blankozmenku, pričom výška zmenkovej sumy a dátum úročenia bol vyplnený veriteľom. Dohoda o vyplnení zmenky nemôže byť uzavretá len odkazom na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Ustanovenie § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. umožňuje časť obsahu zmluvy určiť odkazom na Všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzatvárajúcim zmluvy známe alebo k návrhu priložené. Časť obsahu úverovej zmluvy môže byť urobená odkazom na Všeobecné obchodné podmienky, ale tie sa týkajú výlučne úverového vzťahu a nemôžu vytvárať nové zmluvné vzťahy ako v danom prípade. Všeobecné podmienky poskytnutia úveru by znamenali uzavrieť podľa bodu 14 Dohodu o vyplnení zmenky. Takáto dohoda - zmluva vyžaduje osobitnú formu dojednania a nemá byť súčasťou Všeobecných obchodných podmienok. Navyše, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru neboli žalovanou podpísané.

Odvolací súd je toho názoru, že nedošlo k uzavretiu Dohody o vyplnení zmenky len odkazom na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru ako súčasť úverovej zmluvy. Preto prvý majiteľ zmenky

POHOTOVOŠŤ, s.r.o., nebol oprávnený dopĺňať blankozmenku o údaje zmenkovej sumy či dátumu začiatku úročenia. Navyiac, zmenkový úrok 0,25 % denne, t.j. 91,25 % ročne by znamenal úžeru.

Žalobca poukazuje na to, že zmenka ako cenný papier nemá kauzu (hospodársky dôvod vystavenia zmenky), že súd má skúmať len formálne náležitosti, či zmenka spĺňa náležitosti platnej zmenky. Odvolací súd v zhode s okresným súdom prihladol na doterajšiu prax spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s.r.o., ktorá rubopísovaním zmenky sťažila dlžníkovi vznášať kauzálne námietky s poukazom na § 17 zmenkového zákona, že dlžník už nemôže vykonávať námietky majiteľovi zmenky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo predošlému majiteľovi zmenky. Dochádza tak k porušovaniu práv spotrebiteľa brániť sa záväzkom zo spotrebiteľských zmlúv. Ak sa vystaví zmenka a táto zmenka sa potom rubopisuje, tým sa zamedzuje zmenkovo zaviazaným podľa § 17 zmenkového zákona robiť tzv. kauzálne námietky novým majiteľom zmenky.

Keď vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru sú inkorporované ďalšie zmluvné dojednania, o ktorých dojednaniach dlžník ani nemusel mať predstavu, napr. dohodu o zmluvnej pokute, rozhodcovskom konaní či vyplnení blankozmenky, potom sú tu chýbajúce náležitosti vôle podľa § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a nemôže byť ani platný úkon dojednania dohody o vyplňovacom práve k vystavenej blankozmenke dlžníka - žalovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ súd návrh žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Keď prvý majiteľ zmenky vyplňuje zmenku v rozpore so zákonom, pretože nedošlo k platnému uzavretiu dohody o vyplnení blankozmenky a túto nie je možné uzavrieť len odkazom na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a rubopísovaním zmenky sa sťažila spotrebiteľovi možnosť činiť námietky - kauzálne námietky podľa § 17 zmenkového zákona, potom nie je možné návrhu žalobcu vyhovieť. Krajský súd preto potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ bol návrh žalobcu ako taký zamietnutý.

Krajský súd potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku, ktorým súd rozhodol, že ostatní účastníci, teda žalobca a žalovaná, nemajú nárok na náhradu trov konania, keďže neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania a úspešnej žalovanej v konaní trovy nevznikli.

Čo sa týka výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, z obsahu spisu je zrejmé, že vedľajší účastník vstúpil do konania dňa 4.9.2014, a to z vlastnej iniciatívy, pričom pri vstupe žiadal o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami. Už z tohto podania je zrejmé, že vedľajší účastník nebol oboznámený s obsahom sporu, nemal o ňom žiadnu vedomosť, napriek tomu pripojil k tomuto vstupu plnomocenstvo pre advokáta. Vedľajší účastník v tomto momente teda vôbec nemohol vedieť, či je náležitá a potrebná pomoc advokáta v tejto veci.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že od 12.6.2014 je účinné ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Z uvedeného je teda zrejmé, že v danom prípade pri vstupe vedľajšieho účastníka do konania a v ďalšom jeho pôsobení nebola nutná právna pomoc zo strany advokáta, a preto všetky úkony, ktoré boli vykonané v tomto konaní týmto právnym zástupcom odvolací súd považuje za neúčelné, a preto náhradu trov právneho zastúpenia nie je možné priznať.

Z týchto dôvodov podľa § 220 O.s.p. odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov prvostupňového konania nepriznal.

Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, žalovanej preukázateľné trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli a trovy vedľajšieho účastníka ani v štádiu odvolacieho konania nemožno považovať za účelné, vzhľadom na vyššie uvedené dôvody. Preto odvolací súd pri aplikácii ust. Čl. 16 Nariadenia i ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.